

**Воронко Р.М., д.е.н., доцент,
завідувач кафедри аудиту, аналізу та оподаткування
Воронко О.С., к.е.н., доцент,
доцент кафедри аудиту, аналізу та оподаткування
Львівський торговельно-економічний університет**

ЗНАЧЕННЯ І МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Інформаційні потреби власників, інвесторів, кредиторів у нинішніх умовах суттєво відрізняються від тих, які були у недалекому минулому, оскільки їх цікавлять показники діяльності підприємства не тільки за минулі періоди, але й на найближчу перспективу. Отримати такі дані можна шляхом складання прогнозової фінансової звітності, яка включає три основні форми: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів. Доцільно зазначити, що якість інформації, поданої у такій звітності, багато в чому залежить від використовуваних для її складання методичних прийомів.

Прогнозування є дієвим засобом визначення перспективних напрямів діяльності, які пов'язані з витрачанням ресурсного потенціалу підприємства та забезпечує адекватну реакцію на зміни внутрішнього і зовнішнього середовища й запобігання небажаним подіям чи результатам. Разом з тим, потрібно зважувати на те, що нестабільні ринкові умови діяльності підприємства не можуть гарантувати абсолютну точність прогнозних показників фінансової звітності, хоча їх значення для прийняття управлінських рішень з метою забезпечення ефективного бізнесу у майбутньому є досить важливим.

Для стратегічного аналізу показників діяльності підприємства найважливішими є дві форми прогнозової фінансової звітності (баланс, звіт про фінансові результати), які дають змогу попередньо оцінити прогнозований фінансовий результат та визначити потреби у зовнішніх джерелах фінансування бізнесу на майбутні періоди.

При складанні прогнозного звіту про фінансові результати першочергове значення має планування величини доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Показники за іншими статтями звіту про фінансові результати розраховуються шляхом збільшення або зменшення відповідно до концепції складання прогнозу, або з використанням відсотка зростання (зменшення) обсягу реалізації продукції. Величина кінцевого фінансового результату (прибутку чи збитку), що залишається у розпорядженні підприємства, безпосередньо впливає на розмір власного капіталу у прогнозованому балансі, статті якого також можуть розраховуватися з урахуванням майбутньої зміни розміру доходу від реалізації або індивідуально. Складність прогнозування різних статей активу і пасиву балансу пов'язана із різними підходами до визначення їх величини, що може призводити до порушення балансової рівності і вимагати додаткових коригувань.

Ряд науковців, досліджуючи процес підготовки прогнозової фінансової звітності, поділяють його на декілька окремих етапів [1, 3]. При цьому основними етапами у прогнозуванні показників фінансової звітності є: підготовка звіту про фінансові результати, складання звіту про рух грошових коштів, побудова бухгалтерського балансу, утворення додатково необхідних фондів (капіталу), фінансування «зворотного живлення». Під «зворотним живленням» розуміється результат проведення дій з фінансування зростання активів, що впливає на звіт про фінансові результати і баланс. Отримані кошти з зовнішніх джерел для фінансування нових активів створюють додаткові витрати, які потрібно

відобразити у звіті про фінансові результати та які зменшують початково спрогнозовані нерозподілені прибутки.

Процес прогнозування фінансової звітності передбачає узагальнення й оцінку фактичних її показників за минулий період (або декілька періодів) з подальшим моделюванням та врахуванням можливих варіантів розвитку подій, підприємницьких ризиків й чинників впливу на зміну фінансових показників. Тому методичні прийоми, що використовуються у прогнозуванні мають бути достатньо гнучкими і різноманітними, щоб можна було б гарантувати достатню якість цього процесу. Загальні закономірності розвитку подій можуть бути встановлені як шляхом застосування простих методів економічного аналізу так і з використанням статистичних та економіко-математичних прийомів для побудови різних моделей, що дозволяють виразити майбутнє фінансове становище підприємства.

Методи, які застосовуються у процесі прогнозування фінансової звітності, передбачають використання формалізованих або інтуїтивних підходів і відрізняються точністю, порядком отримання результатів, трудомісткістю операцій та набором вхідних даних. Загальну сукупність методів прогнозування фінансової звітності розділяють на три групи: моделювання, експертні оцінки екстраполяція.

Прийоми сітьового, структурного, матричного та іншого моделювання дають змогу отримувати прогнозні фінансові показники шляхом використання різних моделей.

Методи експертних оцінок належать до неформалізованих методів і застосовуються у тих випадках, коли неможливо врахувати вплив багатьох факторів через значну складність об'єктів прогнозування. Коли формалізовані методи прогнозування застосувати неможливо, доводиться вдаватися до знань і досвіду експертів [2].

Методи екстраполяції (рухомих середніх, найменших квадратів, експоненційного згладжування тощо) є досить розповсюдженими і ґрунтуються на статистично досліджених закономірностях зміни окремих кількісних характеристик об'єкта.

На нашу думку, в окремих випадках доцільно використовувати метод регулювання статей прогнозованої фінансової звітності, коли їхня величина розраховується з урахуванням прийнятих стратегічних управлінських рішень. Загалом, для прогнозування показників фінансової звітності, потрібно обирати такий метод, який максимально враховує особливості функціонування підприємства та характер впливу на них внутрішнього і зовнішнього середовища.

Список використаної літератури:

1. *Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Г.В. Митрофанов, Г.О. Кравченко, Н.С. Барабаш та ін.; за ред. проф. Г.В. Митрофанова. К.: КНЕУ, 2002. 301с.*
2. *Фінансовий аналіз : навч. посіб. / А.І. Склабінська, С.А. Дразниця, Л.Д. Федорук ; ред. М. П. Войнаренко. Львів : Новий світ-2000, 2013. 342с.*
3. *Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту / Є.Ф. Брігхем. Пер. з англ. К.: Молодь, 1997. – 1000 с.*